

Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада ЗВО «Український католицький університет», Міністерство освіти і науки України, м. Львів, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 03 «Гуманітарні науки» на підставі прилюдного захисту дисертації «Система уявлень про Росію, Україну та Польщу в данських тревелогах початку XVIII століття» за спеціальністю 032 «Історія та археологія» «27» березня 2025 року.

Папа Ірина Юріївна, 1985 року народження, громадянка України.

Освіта вища: закінчила ЗВО «Український католицький університет» і здобула ступінь бакалавра за напрямом підготовки «Історія» (ВК № 37382997, від 4 липня 2009 р.), здобула ступінь магістра за спеціальністю «Історія та археологія» (ВК № 39934976, від 14 січня 2011 р.), здобула ступінь магістра за спеціальністю «Релігійне коріння Європи» в Орхуському університеті Королівства Данія (№ 020885-3856 20110195 від 2 вересня 2013 року)

Працює в ЗВО «Український католицький університет» на посаді викладача за основним місцем праці з вересня 2023 р. до цього часу.

Дисертацію виконано у ЗВО «Український католицький університет» (Міністерство освіти і науки України, м. Львів).

Науковий керівник: Ададуров Вадим Валентинович, доктор історичних наук, професор кафедри історії ЗВО «Український католицький університет», (Міністерство освіти і науки України, м. Львів).

Здобувачка має 6 наукових публікацій за темою дисертації: 5 статей опубліковані у фахових виданнях з історичних наук, визначених переліком ДАК МОН України станом на дату публікації; 1 стаття опублікована у закордонному фаховому виданні англійською мовою.

1. Папа, І. Ю. «"Протестантська етика" данських дипломатів на початку XVIII ст. (за матеріалами дипломатичної місії Юста Юля, 1709–1711)». *Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка* 135 (4) (2017): 37–41. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2640.2017.135.4.09>.
2. Папа, І. «(Не)повсякденне життя данського дипломата під час місії (за матеріалами подорожнього щоденника Юста Юля, 1709–1711 рр.)». *Наук. записки НаУКМА. Істор. науки* 1 (2018): 3–11. DOI: <https://doi.org/10.18523/2617-3417.2018.3-10>.
3. Папа, І. «"En by i Rusland": уявлення данських мандрівників про терени ранньомодерної Росії (за матеріалами подорожнього щоденника Юста Юля 1709–1711 рр.)». *Місто: історія, культура, суспільство. Е-журнал*

урбаністичних студій 6 (1) (2019): 83–95. <http://mics.org.ua/wp-content/uploads/2019/04/%D0%9F%D0%B0%D0%BF%D0%B0-1.pdf>.

4. Папа, І. «"Дипломатичний фронт" Великої Північної війни: місія Юста Юля (1709–1711 рр.)». *Вісник Київс. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка* 142 (2019): 31–37. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2640.2019.142.8>.
5. Papa, I. «Vejen over Lemberg: A Dane's Impressions of Lemberg / Lviv in 1711: Just Juel and His Travels through the Polish — Lithuanian Commonwealth». *Studia Scandinavica* 25, no. 5 (2021): 63–73. <https://doi.org/10.26881/ss.2021.25.04>.
6. Папа, І. «Опис Львова 1711 року в данському тревелозі: переклад і коментар» *Наук. записки НАУКМА. Істор. науки* 7 (2024): 132-139. DOI: 10.18523/2617-3417.2024.7.132-139

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Склокін В. В., кандидат історичних наук, доцент кафедри історії Гуманітарного факультету Українського Католицького Університету зазначив, що дисертація Папи І. демонструє маловідому данську перспективу української та східноєвропейської історії та вписується в актуальний напрям дослідження ментальної географії Східної Європи. В. Склокін також відзначив «щільне прочитання» данських джерел і детальний огляд історіографії.

У своїх коментарях Склокін В. В. зауважив, що деякі сюжети з данського тревелога Юста Юля та Расмуса Еребо вимагають кращої контекстуалізації з використанням додаткових джерела та літератури. Він також сформулював декілька запитань щодо впливів західноєвропейського дискурсу на данське трактування простору Східної Європи та застосування поняття «протестантська етика» для характеристики релігійного іншування, яке використовували данські мандрівники у тексті джерела.

Підсумовуючи, Склокін В.В. відзначив, що це унікальне дослідження, яке заслуговує високої оцінки. Також він підтвердив відповідність дисертації чинним вимогам до такого виду досліджень і підтримав присудження Папі І. Ю. ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія.

2. Волошкова Н.В., кандидат історичних наук, доцент, ад'юнкт кафедри англійської мови та літератури університету Казимира Великого (Бігдош, Польща) відзначила, що тема дисертаційного дослідження Папи І. Ю. є інтердисциплінарною та новаторською, оскільки дисертантка відходить від традиційних підходів трактування тревелогів та ілюструє використання сучасних методів та підходів нової дипломатичної історії та соціокультурної історії. На її думку, у дисертації структуровано та логічно сформульовано основні аргументи та висновки. Численні додатки до ілюстрації доповнюють зміст розділів, а також наочно ілюструють використання кількісного та якісного аналізу для аналізу тексту на лінгвістичному рівні.

Волошкова Н.В. піддала сумніву деякі твердження та гіпотези, висунуті дисертанткою у тексті щодо данської ідіоми «місто в Росії» та її поширення у зв'язку з місією Юста Юля. Також у тексті було виявлено дрібні недоліки у посиланнях.

Проте висловлені зауваження та побажання не впливають на позитивну загальну оцінку рецензованої роботи, тому Волошкова Н.В. підтримала присудження Папі І.Ю. ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія.

3. Яременко М.В., доктор історичних наук, професор кафедри історії Національного університету «Києво-Могилянська академія» вважає, що ця дисертація є добрим прикладом звернення до давно опублікованих джерел та вдалою спробою переосмислення, що привела до оригінальних дисертаційних спостережень та висновків. На думку Яременка М.В., дисертантка під різними кутами аналізує джерела та історичний контекст, аргументовано відповідає на дослідницькі питання, демонструє свою обізнаність з сучасними методологічними підходами. Також великою перевагою цього дослідження є опрацювання оригінальних архівних джерел у Національному архіві Данії та Королівській бібліотеці, оскільки українські історики не часто працюють із скандинавськими джерелами.

Яременко М.В. також висловив певні зауваження щодо ширшої контекстуалізації наративу данських дипломатів та необхідності порівняння цих тревелогів із наративами неданських авторів з метою виявлення взаємовпливів та схожих уявлень і стереотипів.

Попри дрібні недогляди, на думку Яременка М.В., дисертаційне дослідження є завершеною самостійною науковою працею, що збагачує українську історичну науку оригінальними дослідженням данських его-джерел. Дослідження виконане на високому рівні і відповідає чинним вимогам до такого виду робіт, а її авторка, Папа І.Ю., варта присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія.

4. Сокирко О.Г., кандидат історичних наук, доцент кафедри давньої та нової історії України, Київського національного університету імені Тараса Шевченка вважає, що це перше подібне українське дослідження, яке містить ретельний археографічний та лінгвістичний аналіз данських джерел. На думку Сокирка О.Г., істотним здобутком роботи є реконструкція маршруту посольства, його хронології, з'ясування мовних та комунікативних особливостей перебігу місії-мандрівки та текстологічний аналіз джерел.

Сокирко О.Г. висловив певні зауваження щодо трактування конфесійної рамки сприйняття московського православ'я данськими мандрівниками. Також, на його думку, детальнішого аналізу потребують біографії данських мандрівників та мікросюжети, в яких йдеться про московську еліту, іноземних купців та іноземців на московській службі.

Тим не менше, Сокирко О.Г. наголосив, що представлена дисертація є цілісною, самостійною науковою роботою, що виконана на високому рівні і демонструє глибоке знання досліджуваної теми та є вдалим прикладом міждисциплінарного підходу. Сокирко О. підкреслив, що здобувачка Папа І. Ю. заслуговує на присвоєння їй ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 — Історія та археологія з галузі знань 03 — Гуманітарні науки.

5. Пронкевич О.В., доктор філологічних наук, професор кафедри філології Українського Католицького Університету, на підставі прилюдного захисту дисертації «Система уявлень про Росію, Україну та Польщу в данських тревелогах початку XVIII століття» підтримав присудження Папі І.Ю. наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 032 Історія та археологія.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради,
«Утримались» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує

Папі Ірині Юріївні

прізвище, ім'я, по-батькові (у разі наявності) здобувача давального відмінку)

ступінь доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки
(галузь знань)

за спеціальністю 032 Історія та археологія
(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Голова разової спеціалізованої

вченої ради



Пронкевич О.В.
(прізвище, ініціали)

Згідно О.В.Пронкевич завіряю.



Згідно с.